

BỘ CÔNG THƯƠNG

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Số: **5089**
/QB-BCT

Hà Nội, ngày **01** tháng **10** năm **2010**

QUYẾT ĐỊNH

Về việc phê duyệt Đề án “Phát huy khả năng của các doanh nghiệp xuất nhập khẩu tổng hợp việc đẩy mạnh xuất khẩu sang thị trường Châu Phi”

BỘ TRƯỞNG BỘ CÔNG THƯƠNG

Căn cứ Nghị định số 189/2007/NĐ-CP ngày 27 tháng 12 năm 2007 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Công Thương;

Xét đề nghị của Vụ trưởng Vụ Thị trường Châu Phi, Tây Á, Nam Á,

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Phê duyệt Đề án “Phát huy khả năng của các doanh nghiệp xuất nhập khẩu tổng hợp trong việc đẩy mạnh xuất khẩu sang thị trường Châu Phi” ban hành kèm theo Quyết định này.

Điều 2. Quyết định này có hiệu lực thi hành kể từ ngày ký.

Điều 3. Chánh Văn phòng Bộ, Chánh Thanh tra Bộ, các Vụ trưởng, Cục trưởng thuộc Bộ, Thủ trưởng các đơn vị và các doanh nghiệp liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./.

Nơi nhận:

- Như Điều 3;
- Bộ trưởng và các Thứ trưởng;
- Cục XTTM, Vụ XNK;
- Các Thương vụ Việt Nam tại Châu Phi;
- Website của Bộ Công Thương;
- Lưu: VT, KV4.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Nguyễn Thành Biên

ĐỀ ÁN**PHÁT HUY KHẢ NĂNG CỦA CÁC DOANH NGHIỆP
XUẤT NHẬP KHẨU TỔNG HỢP TRONG VIỆC ĐẨY MẠNH
XUẤT KHẨU SANG THỊ TRƯỜNG CHÂU PHI**

*(Ban hành kèm theo Quyết định số 5089/QĐ-BCT
ngày 01 tháng 10 năm 2010 của Bộ trưởng Bộ Công Thương)*

Mở đầu

Châu Phi bao gồm 54 quốc gia với dân số trên 1 tỷ người, nằm trên diện tích 30 triệu km² (là châu lục lớn thứ ba thế giới), nổi tiếng với nguồn tài nguyên thiên nhiên phong phú với trữ lượng lớn (kim cương, cobalt, vàng, mangan và photphat, uranium, crom, đồng và boxit, dầu mỏ, khí đốt...). Mặc dù còn tồn tại một số vấn đề như: xung đột nội bộ, mâu thuẫn sắc tộc, tôn giáo, tranh giành quyền lực... nhưng các nước Châu Phi đang nỗ lực tìm kiếm giải pháp hòa bình, tạo môi trường ổn định, phát triển kinh tế. Với quyết tâm cải cách cùng sự hỗ trợ của cộng đồng quốc tế, nhiều nước Châu Phi đã vượt qua được thời kỳ suy thoái, trì trệ và đạt được những thành công bước đầu. Trên phạm vi khu vực, các hoạt động hội nhập của Châu Phi đã phát huy tác dụng sâu rộng, tạo điều kiện thuận lợi cho việc thúc đẩy trao đổi, hợp tác, liên kết kinh tế, thương mại trong nội khối cũng như với các quốc gia trên thế giới. Vì vậy, thị trường châu Phi có một vai trò quan trọng trong việc tiêu thụ hàng hóa và cung cấp nguyên liệu của nhiều nước, trong đó có Việt Nam.

I. Sự cần thiết của đề án**1. Tiềm năng của châu Phi đối với hàng xuất khẩu của Việt Nam**

Năm 2009, do ảnh hưởng tiêu cực của cuộc khủng hoảng kinh tế toàn cầu nên GDP của Châu Phi chỉ tăng 1,6% và đạt 1.184 tỷ USD, chiếm khoảng 2% GDP thế giới, GDP bình quân đầu người đạt 1.318 USD, tổng kim ngạch nhập khẩu tăng khoảng 17% và đạt khoảng 458 tỷ USD. Theo dự báo của IMF, năm 2010 sẽ là năm các nước ở Châu Phi phục hồi kinh tế nhanh chóng và GDP của cả Châu lục có thể đạt 4,3%. Mặc dù là lục địa nghèo, có sự chênh lệch lớn giữa các nước nhưng nhờ có nguồn thu từ xuất khẩu nhiều loại tài nguyên quý và với dân số đông nên Châu Phi hiện là thị trường có sức mua khá mạnh. Các quốc gia ở Châu Phi đều là những nước đang hoặc chậm phát triển nên nhu cầu nhập khẩu hàng hoá để đáp ứng sản xuất và tiêu dùng rất lớn. Kim ngạch nhập khẩu của Châu Phi liên tục gia tăng và có xu hướng tăng mạnh trong những năm tới.

Cơ cấu nhập khẩu hàng hoá của Châu Phi nhìn chung rất phong phú với nhiều chủng loại hàng hoá và các mức độ chất lượng đa dạng. Đa số các nước ở Châu lục này ở trình độ phát triển kinh tế thấp nên phải nhập khẩu hầu hết các mặt hàng từ máy móc thiết bị phục vụ sản xuất, các sản phẩm điện, điện tử, cơ khí, các sản phẩm công nghệ cao đến hàng hoá thiết yếu phục vụ đời sống như mặt hàng dệt may, thực phẩm, dược phẩm, hàng tiêu dùng. Nhập khẩu nhóm hàng máy móc, thiết bị, sản phẩm chế tạo thường chiếm tỷ trọng khoảng 70% tổng giá trị nhập khẩu của cả Châu Phi. Tiếp đến là nhóm hàng nông sản, chủ yếu là lương thực thực phẩm, chiếm tỷ trọng khoảng 14%. Đáng lưu ý, nhập khẩu nhóm hàng nông sản chủ yếu là gạo và lúa mì. Trong khi đó, nhập khẩu nhóm hàng khoáng sản, nhiên liệu mà chủ yếu là dầu thô chiếm 16%. Như đã nói, do có sự chênh lệch lớn trong thu nhập nên nhu cầu về nhập khẩu hàng hoá của Châu Phi đa dạng và phong phú. Bên cạnh đó, do yếu tố đa dạng trong văn hoá, sắc tộc, tôn giáo cũng dẫn tới sự đa dạng trong thị hiếu tiêu dùng ở các quốc gia Châu Phi. Nhóm hàng rẻ tiền dành cho phần lớn dân số thuộc tầng lớp người nghèo không đòi hỏi yêu cầu chất lượng cao và nhóm hàng cao cấp dành cho những người còn lại có thu nhập cao.

2. Kết quả hoạt động xuất khẩu và những bất cập

2.1. Kim ngạch xuất khẩu

Kim ngạch buôn bán giữa Việt Nam và Châu Phi tăng trưởng nhanh, từ 15,5 triệu USD năm 1991 lên hơn 2 tỷ USD năm 2009, với tốc độ trung bình hàng năm trên 30%. Xuất khẩu của Việt Nam sang Châu Phi tăng từ mức 684 triệu USD năm 2007 lên 1,33 tỷ USD năm 2008 (đây là lần đầu tiên xuất khẩu sang Châu Phi vượt mốc 1 tỷ đô-la Mỹ và tăng 95% so với năm 2007). Năm 2009, do ảnh hưởng tiêu cực của cuộc khủng hoảng tài chính toàn cầu, trong bối cảnh xuất khẩu sang một số khu vực khác tăng trưởng thấp và thậm chí âm, nhưng kim ngạch thương mại 2 chiều vẫn đạt 2,07 tỷ, trong đó xuất khẩu đạt 1,56 tỷ đô-la Mỹ và tăng 20%. 6 tháng đầu năm 2010, xuất khẩu của Việt Nam sang Châu Phi đạt khoảng 760 triệu USD. Trong cán cân ngoại thương với Châu Phi, Việt Nam thường xuất siêu với giá trị xuất khẩu cao trên gấp nhiều lần giá trị nhập khẩu. Trong khi các thị trường khác trên thế giới đang có xu hướng bảo hộ hoặc đang tăng cường các biện pháp bảo hộ thông qua áp dụng các rào cản kỹ thuật thì thị trường Châu Phi vẫn còn nhiều cơ hội và triển vọng đối với việc đẩy mạnh xuất khẩu hàng hoá của Việt Nam.

Các mặt hàng xuất khẩu của Việt Nam sang châu Phi có kim ngạch lớn nhất chủ yếu là gạo, hàng điện tử và linh kiện, hàng dệt may, sản phẩm cao su, hạt tiêu, giày dép, cà phê, hải sản, thực phẩm chế biến, hàng tiêu dùng. Các mặt hàng này chiếm khoảng 80% tổng kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang Châu Phi. Đây cũng là những mặt hàng Châu Phi có nhu cầu cao do phù hợp với thị hiếu tiêu dùng và yêu cầu về chất lượng không khắt khe.

Mặc dù, có sự tăng trưởng đáng kể, nhưng trao đổi thương mại với Châu Phi vẫn còn ở mức thấp nhất so với các khu vực thị trường khác trên thế giới. Năm 2009 xuất khẩu của Việt Nam sang Châu Phi mới chỉ chiếm gần

